

Energizing natuurparticipatie

Inleiding

Energizing natuurparticipatie gaat over het inbrengen van groene kennis in en om de stad. Studenten leren wat burgers belangrijk vinden, burgers leren hoe hun belangen kunnen bijdragen aan het grotere belang van een natuurlijke omgeving die toegankelijk is voor iedereen.

Gemeenten leren van de onbevangen aanpak van studenten, studenten leren van de praktijk van de gemeenten die het algemeen belang in de gaten houdt en niet alleen dat van de natuur.

Bij gecompliceerde projecten kan de rol van studenten aantrekkelijk zijn. Zij zijn voor burgers ongevaarlijk, ze zijn creatief en ze kunnen (door hun jeugd en afstand) makkelijker dan een groot deel van de zittende ambtenaren ingewikkelde problemen benoemen en analyseren.

In dit project - dat in de periode 2010 - 2012 is uitgevoerd binnen het GKC programma 'Groene kennis voor burgers' - werkten Van Hall Larenstein (Velp) en, Helicon Opleidingen samen. Het project heeft geresulteerd in nieuw lesmateriaal, publicaties en workshops.

Activiteiten

- » Vier afstudeerprojecten hebben input geleverd voor de ontwikkeling van ideeën rond Energizing natuurparticipatie
- » Verdieping en uitwerking van nieuw onderwijsmateriaal gekoppeld aan cases met Landschap Overijssel bij landschapsbeheer in Enschede, aan het Balijbos in Zoetermeer en in Montferland bij Natuurmonumenten
- » Presentatie van producten op 8 maart 2012 tijdens het Symposium Groen en Participatie op kennislandgoed Larenstein.
- » Workshop Energizing natuurparticipatie tijdens een studiedag van Helicon voor

Doelen

Het project heeft drie doelen:

- » Bij elkaar brengen van lokale partijen die betrokken zijn bij beheer en inrichting van het groen en bewoners zodat ze samen in staat zijn plannen te maken en uit te voeren voor de groene leefomgeving.
- » Studenten leren tijdens hun opleiding competenties aan op het punt van **mediation** en communicatie tussen verschillende overheden en belangengroepen.
- » Bewoners krijgen kennis en ideeën over het belang van het groen in de directe stedelijke omgeving. Bewustwording leidt tot grotere

Energizing natuurparticipatie

Stadsbewoners ervaren de natuur en het landschap voor een belangrijk deel vanuit hun eigen woonomgeving. De kwaliteit van dat groen wordt bepaald door inrichting en beheer door de gemeentelijke of regionale overheid en door private partijen.

Het project wil met hulp van studenten een brug slaan tussen groenbeheerders en burgers. Daarnaast is het belangrijk dat studenten leren de samenhang tussen groen en de omgeving te zien. Het gaat om aanvoelen en inlevingsvermogen.

Publicaties

- » Poster Energizing natuurparticipatie
- » Poster Huis te Warmont
- » Communicatietraject 'Huys te Warmont'
- » Poster Happen en Slikken
- » Draaiboek Slikkenspreekuur
- » Presentatie Slikkenspreekuur
- » Communicatie-evaluatie Slikken van Voorne

Symposium "Groen en participatie – een frisse blik":

- » Symposium 'Groen en participatie' 8 maart 2012
- » Verslag Symposium
- » De lessen van innovatieve participatie in Amersfoort
Charles Rijsbosch, programmamanager Amersfoort Groene Stad
- » Alphen aan den Rijn en de ervaringen met zelfbestuur door bewoners
Kees van Velzen, wethouder in Alphen aan den Rijn

Links

- » Projectinformatie 'Energizing Natuurparticipatie'

docenten

- » Rondleiding door mbo-leerlingen voor burens en burgers tijdens het 50-jarig bestaan van Helicon MBO Apeldoorn.
- » Samenwerken: met onbekende vrijwilligers werken op de Natuurwerkdag.
- » Leskist: leerlingen geven les op het basisonderwijs met leskisten van Natuurhuis.
- » Interviewen: bedrijven interviewen en laten inzien dat de groene sector hele duurzame is.
- » Buitenschoolse opdracht: leerlingen kiezen een opdracht buiten schooltijd, hun eigen interesse wordt een studieresultaat.

waardering en meer en beter gebruik van de groene omgeving. Een goede relatie tussen burgers en terreinbeheerders en gemeenten levert de energie die daarvoor nodig is.

» Resultaten 'Energizing Natuurparticipatie'

Contact <

Reageren op dit dossier?

Stuur uw reactie of document naar:
info@groenkennisnet.nl

Voor meer informatie over het Kigo-project 'Energizing Natuurparticipatie' kunt u contact opnemen met:

- » Roos van Doorn
 tel. 026-3695826/ 06-12839569

Meer dossiers vindt u op:
[Groen Kennisnet Dossiers](#)

Pagina bewerkt op 15 april 2013

Boswachters en Burgers

Boswachters en burgers is een spannend spel om een ontmoeting tussen publiek en natuurbeheerders te bedenken. Het is een kaartspel dat je uitnodigt om **out-of-the-box** te gaan denken over het moment waarop 'boswachters' en 'burgers' elkaar gaan ontmoeten.

Belangrijke aspecten zijn bijvoorbeeld de manier waarop je mensen uitnodigt, de locatie waarop je elkaar ontmoet, wat er wordt gegeten en gedronken en de manier waarop je stimuleert dat de betrokkenen vragen aan elkaar gaan stellen.

In de teksten van het spel worden verrassende ontmoetingen beschreven die daadwerkelijk uitgevoerd zijn.

Het spel is verkrijgbaar bij Hogeschool Van Hall Larenstein. Voor meer informatie:

- » Aanvraag voor het spel bij Roos van Doorn
- » Spel Boswachters en burgers

Mbo-onderwijsactiviteiten

Leerlingen van Helicon Apeldoorn zetten hun communicatievaardigheden in om contact te maken met burgers. Daarvoor zijn communicatielessen in het curriculum opgenomen. De leerlingen leren basisvaardigheden, zoals omgaan met interne en externe ruis. Ze passen dit toe in echte projecten. Activiteiten:

- » Lessen communicatie voor klas 2 niveau 3. Het zijn in totaal vier lessen waarvan de leerlingen een verslag maken. De theorie wordt gekoppeld aan bijvoorbeeld de natuurwerkdag.
- » Lessen over interviewen en persberichten schrijven.
- » Natuurles geven met hulp van leskisten onder begeleiding van het Natuurhuis in Apeldoorn. Hoe leg je dingen uit? De leerlingen hebben leerkrachten van een basisschool geholpen met het geven van de les uit de leskist.
- » Leiding geven aan vrijwilligers bij werken in de natuur of aanleg natuurspeelplaats.
- » Lessen over inrichting van een speelterrein, met excursies, instructie, rondleiding en verkenning
- » Begeleiden bejaarden:
 Leerlingen activiteitenbegeleiding

(niveau 4 klas 2) hebben een wandeling in de vrije natuur gemaakt met bejaarden uit een nabijgelegen verzorgingstehuis

Beekdal Renkum (hbo)

Studenten van Hall Larenstein werkten met bewoners van Renkum aan plannen voor inrichting van het kenniscentrum 'de Beken'. Een speelzone is een van de objecten. Dit deden ze in opdracht van van Staatsbosbeheer en de gemeente Renkum. Vanuit vier scenario's hebben de studenten in workshops en aan de hand van interviews, samen met bewoners de wensen uitgewerkt in één scenario.

Op dinsdag 12 januari 2010 is die visie gepresenteerd.

- » Eindmanifestatie project Renkums Beekdal

Slikkenspreekuur (hbo)

Drie studenten Bos en Natuurbeheer (Major Bosbouw/Urban Forestry), Tim Eestermans, Jeroen Holzhauser en Judith Santegoets, organiseerden op zondag 10 januari 2010 een Slikkenspreekuur in Oostvoorne. Ze deden dat in opdracht van het Zuid-Hollands landschap om de communicatie over de zonering in de Slikken van Voorne te evalueren. Ze wilden zo te weten komen wat de belangen van de recreant is.

- » Draaiboek Slikkenspreekuur
- » Presentatie Slikkenspreekuur
- » Communicatie-evaluatie Slikken van Voorne

Huys te Warmont (hbo)

In opdracht van de Stichting Het Zuid-Hollands Landschap evalueerden studenten van Hogeschool Van Hall Larenstein het beheer van het landgoed. Daartoe organiseerden ze op zaterdag 16 januari 2012 de themadag: 'Huys Te Warmont, een landgoed om in te lijsten' waarvoor ze burgers uitnodigden hun mening te geven over landgoed.

Tijdens de dag waren er lijsten beschikbaar. Bezoekers konden die lijsten plaatsen en ze kregen de mogelijkheid te beschrijven waarom ze die plek kozen. Is dit uw favoriete plekje of stoort u zich juist ergens aan?

Verder was er de mogelijk een route te wandelen waarop al een aantal lijsten staat. In die lijsten staat het eerste deel van een zin. Het is vervolgens aan de bezoekers om deze af te maken.

Daarnaast verdiepten studenten zich in het landgoed: Een inventarisatie van flora, fauna, cultuurhistorische en recreatieve aspecten geeft inzicht in de huidige waarden van het landgoed.

Met het regiohoofd en de terreinbeheerder is geïnventariseerd welke actoren relevant zijn bij het beheer van het landgoed en hoe het contact is.

Communicatie met alle partijen is belangrijk, was een conclusie. Er moet minder worden ingegaan op kennis, maar meer op gevoel en beleving

Meer informatie:

- » Poster Huis te Warmont
- » Communicatietraject 'Huys te Warmont'
- » Artikel Resource 'Huys te Warmont, landgoed om in te lijsten' (22 januari 2010)

